

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **K. K.**, zastoupená JUDr. Miroslavem Ondrúšem, advokátem se sídlem Čs. legií 1719/5, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122383-923, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2024, č. j. 19 Ad 21/2023 – 56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Žalobkyně požadovala příspěvek ve výši 81 230 Kč na zakoupení zařízení Apple MacBook Pro 16, 512 SSD, 16 GB, včetně doplňků (označeného jako „MacBook Pro 2022“), který jí měl sloužit jako zvláštní pomůcka – digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem. Žalovaný měl za to, že zařízení Apple MacBook Pro 16, 512 GB, Silver mk1e3cz/A, včetně doplňků v ceně 68 420 Kč (označeného jako „MacBook Pro 2021“), splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti podle § 9 odst. 10 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (zákon o poskytování dávek). Žalovaný proto po započtení spoluúčasti 5 000 Kč přiznal žalobkyni příspěvek ve výši 63 420 Kč.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného správní žalobu. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 29. 2. 2024 č. j. 19 Ad 21/2023 - 26, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2023 č. j. MPSV-2023/122383-923 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný kasační stížnost k Nejvyššímu

správním soudu, který ji vyhověl a rozsudkem ze dne 30. 7. 2024 č. j. 1 Ads 108/2024 - 31 napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud uzavřel, že krajský soud pochybil, protože se nezabýval „nejmenší ekonomickou náročností“ posuzované zvláštní pomůcky jako jednou z posuzovaných podmínek.

[3] V nyní přezkoumávaném rozsudku ze dne 30. 9. 2024, č. j. 19 Ad 21/2023 - 56, krajský soud podanou žalobu zamítl. Uvedl, že příspěvek lze poskytnout jen na pomůcku v základním provedení (kritérium 1), které žadateli o příspěvek plně vyhovuje vzhledem k jeho zdravotnímu postižení (kritérium 2) a které splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti (kritérium 3). Dle závěrů soudu se výše příspěvku stanoví na základě nejnížší tržní nabídky. Nelze tedy vycházet pouze z ceny uvedené, resp. doložené žadatelem, nýbrž správní orgán musí ověřit, zda je možné pomůcku pořídit i za nižší cenu. Dle závěru soudu se správní orgány obou stupňů těmito kritérii přezkoumatelným způsobem zabývaly. Soud dále zhodnotil obsah správního spisu, přičemž ze založených listin vzal za prokázané, že Apple MacBook Pro 16 (2021) 512 GBS Silver mk1E3cz/a, bylo možno zakoupit za průměrnou cenu 64 080 Kč. Hodnotu ostatních komponentů žalovaný i soud akceptoval v předložené výši. Odmítl dále námitky žalobkyně stran zlepšování různých funkcí s každou novou řadou MacBook; soud vzal za rozhodné, že výkon a další srovnatelné parametry jsou plně dostačující, a nelze tvrdit, že by se po ukončení doby jeho podpory stal MacBook nefunkčním, jak naznačovala žalobkyně.

II. Důvody kasační stížnosti

[4] Žalobkyně (stěžovatelka) podala kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Namítla, že krajský soud nesprávně pracuje s pojmem „zvláštní pomůcka“ v základním provedení, která ji vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje. Uvedla, že soud i žalovaný nesprávně srovnávají zvláštní pomůcku v hodnotě 81 230 Kč s MacBook Pro 2021. Stěžovatelka s uvedeným nesouhlasí, neboť právě až úpravou provedenou specializovaným subjektem, dochází ke vzniku zvláštní pomůcky. Nelze srovnávat zvláštní pomůcku s nabízeným zbožím bez úprav, které vedou ke vzniku zvláštní pomůcky. Stěžovatelka argumentovala, že potřebuje digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem, nikoli MacBook Pro. Z tohoto vyplývá, že nelze srovnávat zvláštní pomůcku v základním provedení, která osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje s produktem společnosti Apple na internetovém srovnávači heureka.cz, nebo zbozi.zive.cz, nejedná se totiž o srovnatelné zařízení.

[6] Dále uvedla, že subjektivní skutečnosti v podobě individuálního posouzení plně vyhovujícího zařízení pro osobu se zdravotním postižením jsou dle účelu zákona primárním hlediskem. Žalovaný ani krajský soud nezaložil své závěry na dostatečně zjištěném skutkovém základě, že se jedná o plně vyhovující pomůcku vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení. Proti cenovému srovnání provedenému žalovaným namítla, že z něj není zřejmé,

pokračování

zda se náhodou nejedná o cenovou nabídku za repasovaný nebo použitý kus, nebo podvodnou nabídku lákající na nízkou cenu.

[7] Závěrem znovu zopakovala, že model z roku 2022 obsahuje inovace a lepší technické parametry (jako například lepší výdrž baterie), které nezbytně potřebuje, což žalovaný a krajský soud nezohlednili.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, ji Nejvyšší správní soud odmítne jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.). Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze v případech, kdy je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[9] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[10] V nyní projednávané věci stěžovatelka žádný důvod přijatelnosti své kasační stížnosti sama nepředestřela, a ani Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah jejich vlastních zájmů, nebo zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Její argumentace do značné míry opakuje žalobní námítky a skutečnosti již krajským soudem vypořádané; v kasační stížnosti napadá přitom pouze skutkové posouzení věci, nepředkládá však žádnou právní otázku, jenž by přesahovala její vlastní zájmy.

[11] Kasační stížnost proto **je nepřijatelná**.

[12] K uplatněné kasační argumentaci je třeba předeslat, že smyslu institutu přijatelnosti kasační stížnosti by zjevně odporovalo, pokud by se měl kasační soud zabývat vytvářením judikatury ohledně dílčích skutkových otázek (usnesení NSS z 29. 1. 2024, čj. 8 As 241/2022 - 25, bod 13). K tomu lze dodat, že je to především krajský soud, který je oproti Nejvyššímu správnímu soudu povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Zásah ze strany Nejvyššího správního soudu je v tomto ohledu výjimečný a omezuje se zpravidla na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (viz rozsudky NSS z 1. 3. 2017,

čj. 6 As 256/2016 - 79, bod 21, či z 13. 5. 2020, čj. 6 Afs 7/2020 - 52, bod 23). Nejvyšší správní soud má tedy v řízení o kasační stížnosti zasahovat do hodnocení skutkových otázek, které provedl krajský soud, pouze tehdy, byl-li závěr ohledně skutkových otázek zatížen hrubou vadou. Muselo by se tedy jednat o skutečně zásadní pochybení krajského soudu (viz kupříkladu usnesení ze dne 13. 8. 2024, č. j. 8 As 121/2024 - 31).

[13] Kasační soud přitom neshledal, že by se krajský soud dopustil hrubého pochybení, které by založilo přijatelnost nyní posuzované kasační stížnosti. Soud ani žalovaný neporovnávali zvláštní pomůcku jen s MacBookem Pro, jak uvádí stěžovatelka. Krajský soud zcela správně aproboval postup správního orgánu, který logicky a přezkoumatelně porovnal zařízení MacBook od společnosti Ace Design (nabízené za cenu 76 890 Kč) s Apple MacBook Pro 16 (2021), 512 GB, Silver mk1E3cz/A – shodných nebo minimálně obdobných technických parametrů - které bylo dle doloženého srovnání možno zakoupit v dané době za průměrnou cenu 64 080 Kč. Správní orgán posoudil technické parametry jako dostačující a plně vyhovující; při výpočtu samotného příspěvku pak zohlednil nejenom samotné zařízení, ale i potřebné příslušenství (skener a OCR program). Tyto úvahy a postup správního orgánu následně v rozsahu uplatněné žalobní argumentace přezkoumal krajský soud a potvrdil. Kasační soud nyní neshledal pochybení krajského soudu, které by bylo způsobilé založit přijatelnost kasační stížnosti stěžovatelky

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou kasačního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikатурnímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyšší správní soud tudíž kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný sice byl v řízení úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení však rovněž nemá (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2025

Lenka Kaniová

pokračování

předsedkyně senátu